

BİD'ATLARDAN UZAK DURUN!*

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü fa'lemû eyyühe'l-ihvân feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llah ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesetin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لَا يَقْبَلُ اللَّهُ لِصَاحِبِ بِدْعَةٍ صَلَاةً وَلَا صَوْمًا وَلَا
صَدَقَةً وَلَا حَجًّا وَلَا عُمْرَةً وَلَا جِهَادًا وَلَا صَرْفًا
وَلَا عَدْلًا يَخْرُجُ مِنَ الْإِسْلَامِ كَمَا تَخْرُجُ الشَّعْرَةُ
مِنَ الْعَجِينِ

(د. عن حذيفة)

RE. 489/11 (*Lâ yakbelu'llahu li-sahibi bid'atin salâten, ve lâ savmen, ve lâ sadakaten, ve lâ haccen, ve lâ umreten, ve lâ cihâden, ve lâ sarfen, ve lâ adlen; yahrucu mine'l-islâm, kemâ tahrucu şa'ratu mine'l-acîn.*)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsânı veikramı dünyada ve ahirette cümlenize nail ve vasıl olsun.

Peygamberimiz, Efendimiz Muhammed-i Mustafa SAS hazretlerinin hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup, taallüm ve tefeyyüz eylemek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Hadîs-i şeriflerin okunmasına ve izahına geçmezden önce, Peygamber Efendimiz'e sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın, ümmetliğimizin bir nişanesi olmak üzere, onun ruh-u pâkine hediye olsun diye ve onun cümle âlinin ve ashâbının ve etbânın, ahabâbının ruhlarına hediye olsun diye; sair enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrebînin ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in irşâdıyla meşgul olmuş olan sâdât ve meşâyih-i turuk-ı aliyyemizin cümlesinin ruhlarına hediye olsun diye;

Kendisinden feyz aldığımız hocamız Muhammed Zahid Kotku ibn-i İbrahim el-Bursevî Hazretleri'nin, eserini okuduğumuz Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Hazretleri'nin, bu hadisleri bize nakil ve rivâyet etmiş olan nâkil ve ravilerin ve alimlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fetheden Fatih Sultan Mehmed Han Hazretleri'nin ve ordusunun mübarek askerlerinin, şehidleri, gazilerin ruhlarına

hediye olsun diye; bu caminin bânîsi İskender Paşa'nın ve cümle hayrât ü hasenât sahiplerinin ruhlarına hediye olsun diye; ve bu belde medfûn olduğu rivâyet olunan enbiyânın, sahabenin tâbiînin, sâlihlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Ve nihayet uzaktan yakından bu hadis-i şerîfleri dinlemek üzere şu meclise gelip cem olmuş, toplanmış olan siz muhterem kardeşlerimizin de ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına ayrı ayrı hediye olsun, ruhları şâd olsun, kabirleri pür nûr olsun, makamları âli olsun diye;

Biz yaşayan müslümanlar da Rabbimizin rızasına uygun yaşayalım, Kur'an-ı Kerim'in yolunda yürüyelim, Peygamber Efendimiz'in sünnetini turalım, ihyâ edelim diye bir Fâtihâ, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, öyle başlayalım, buyurun:

.....

a. Bid'at Sahibi Olmanın Zararı

Bu haftaki ilk hadis-i şerîf *Râmûzü'l-Ehâdis* kitabının 489. sayfasının 11. hadis-i şerîfidir. Peygamber SAS Hazretleri, İbn-i Mâce'nin Huzeyfe RA'dan rivâyet ettiğine göre, bid'at ehlinin ibadetlerinin kabul olmayacağını şöyle ifade buyurmuş:¹

¹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.56, no:48; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXVI, s.374, no:5583; Huzeyfe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.220, no:1108; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVII, s.216, no:17985.

لَا يَقْبَلُ اللَّهُ لِصَاحِبِ بِدْعَةٍ صَلَاةً وَلَا صَوْمًا وَلَا
صَدَقَةً وَلَا حَجًّا وَلَا عُمْرَةً وَلَا جِهَادًا وَلَا صَرْفًا
وَلَا عَدْلًا يَخْرُجُ مِنَ الْإِسْلَامِ كَمَا تَخْرُجُ الشَّعْرَةُ
مِنَ الْعَجِينِ

(د. عن حذيفة)

RE. 489/11 (*Lâ yakbelu'llàhu*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri kabul etmez, etmeyecek, (*li-sahibi bid'atin*) bir bid'at ortaya çıkarmış bid'at sahibinin kabul etmeyecek, (*salâten*) bir namazını, (*ve lâ savmen*) bir orucunu (*ve lâ sadakaten*) bir sadakasını (*ve lâ haccen*) bir haccını, (*ve lâ umreten*) bir umresini, (*ve lâ cihâden*) bir cihadını; yâni hiçbirini... (*Ve lâ sarfen*) Tevbesini veyahut bir izaha göre şefaatinin; (*ve lâ adlen*) adaletini veyahut fidyelerini, farzını... Yâni hiçbir şeyini kabul etmeyecek. (*Yahrucü mine'l-islâm*) Bu bid'ati ortaya çıkartan kimse İslâm'dan çıkar. Öyle kolaylıkla çıkar ki, (*kemâ tahrucu's-şarâtu mine'l-acîn*) tereyağının içinden, hamurun içinden kılın böyle çekildiği zaman kolayca çıktığı gibi sıyrılıp çıkar.”

Zaten onun içinde değil, onun içine yanlışlıkla düşmüş, atılması gereken bir şey. Oradan nasıl kılı çekip çıkartırsak, böyle çıkar gider İslâm'dan, İslâm'la ilgisi kalmaz. Yâni kıl çekilip gider gibi gider İslâm'dan.

Şimdi burada bu *bid'at* kelimesini Peygamber Efendimiz umûmi manasıyla kullanmış. Yâni ibadetteki *bid'at* mı, sünnet-i seniyyeye uygun olmayan yeni uydurma, fantezi ibadetler mi, kendiliğinden ortaya konulmuş yeni dini ibadet usulleri mi; yoksa itikaddaki Peygamber Efendimiz'in söylememiş olduğu dinde aslı esası olmayan yanlış laflar, sözler mi?.. Genel manasıyla söylediğine göre, şerhi yapan hocamız Gümüşhaneli Hazretleri diyor ki:

“—Madem böyle genel söyledi, o zaman hepsi buna dahildir.”

Yâni ne itikattaki *bid'at*ın, ne de ibadetteki, usuldeki, yaşayış tarzındaki *bid'at*ın tutar tarafı yoktur. İnsanı bu feci duruma hepsi düşürür demek.

Onun için, müslümanlar dinin aslına, özüne bağlı kalmağa eski devirlerden beri son derece titiz davranmışlar ve titremişlerdir dinin üzerine... Yâni dinin aslına bir şey ilave etmeyeyim diye.

Bunun en aşırısı misalini Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'de görüyoruz. Peygamber Efendimiz'in o kadar yakını. Türbesinde, kabirde bile yoldaşı, arkadaşı olmuş. Hicrette, mağarada arkadaşı olmuş. Kur'an-ı Kerim'de medhi geçen, hakkında sûre inen mübarek, başımızın tâcı Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz, ümmetin en faziletlisi. Bu Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'e sahabenin ötekileri — Hazret-i Ömer filan gibi düşünüp taşınıp karar vermiş kimseler — geliyorlar, diyorlar ki:

“—Ey halife! Peygamber Efendimiz’den sonra bu makama sen geçtin. Bu Kur’an-ı Kerim’i ezberlemiş alimler, hafızlar cihadlarda, savaşlarda şehid ediliyor. Yetmiş tanesini bir kabile çağırdı, ondan sonra bir kenarda kıstırdılar, üstüne baskın yaptılar, yetmiş tane kıymetli hafızı öldürdüler. Yâni kabilelere din öğretmeğe gidecek iken, onlar öyle çağırılmış iken, —hani halk tabirinde kalleşlik deniliyor— kalleş bir tarzda onları kenarda bastırdılar, şehid ettiler.”²

Bu tabii sahabe-i kirâm arasında çok büyük telaş uyandırdı. Ölümünden korkmuyorlar onlar da Kur’an’ı kim bilecek, kim anlatacak başkalarına?.. Ölümünden korkmadıklarına bir misal söyleyeyim: Gazadan dönüp de sağlam dönenlerin yüzüne bakmamışlar:

“—Siz niye arkadaşlarınız gibi şehid olmadınız? Niye sağ geldiniz? Yoksa kaçtınız mı cepheden?” diye.

Yâni sağ gelmek meziyet değil. Hiç kimse yüzüne bakmamış da Peygamber Efendimiz, “Hayır onların durumu şöyle oldu, böyle oldu.” diye onları aklayıcı sözler söyleyince, artık normal davranmışlar. “Öteki kardeşleriniz şehid oldu da siz niye böyle sağ salim Medine’ye geliyorsunuz?..” diye yüzüne bakmıyorlar cihada giden arkadaşların. Ölümünden korkmaz onlar. Ölüm korkusu değil. Kur’an-ı Kerim’in kaybolması korkusu... Ya hafızlar gider de Kur’an-ı Kerim kaybolursa?..

² Bu olay Peygamber SAS Efendimiz’in sağlığında, hicretin 4. yılında oldu; Bi’ri Maûne Vak’ası.

“—Gel ey halife-i Rasûlillah... Ey Rasûlüllah’ın makamına halef olmuş, gelmiş, oturmuş olan, onun halifesi olan Ebû Bekr-i Sıddîk! Şu Kur’an-ı Kerim’in hafızları birer ikişer ölüyor, şunları toplayalım, yazalım bu ayetleri, mushaf haline getirelim.” deyince, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz düşünmüş...

Ne kadar düşünmüş? Bir dakika mı, beş dakika mı, altı dakika mı, on dakika mı, bir gün mü, bir hafta mı?.. Altı ay düşünmüş. Neden?..

“—Rasûlüllah’ın yapmadığı bir şeyi yaparsam acaba bid’at olur mu?” diye.

Yâni mübareklerin, dinin aslını, özünü saklamaktaki titizliğine bakın. Toplanacak olan ne?.. Kur’an-ı Kerim’in ayetleri mushaf haline getirilecek. Yazılacak, bir cilt haline getirilecek. Muhtelif yazı malzemesinin üzerinde yazılı duruyor... Hayır derli toplu olacak ama Rasûlüllah Efendimiz’in zamanında vahiy devam ettiği için, boyna vahiy geliyor, yapılmamış bir şey. “Acaba ben yaparsam bid’at olur mu?” diye altı ay Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz Kur’an-ı Kerim’in toplanması meselesini düşündü.

Biz günahlarda altı saniye düşünmüyoruz. Sevaplı işlere değil, günahları işlemekte altı saniye tereddüdümüz yok. Cup, günahın içine, haramın içine atlıyorlar müslümanlar. Bu müslümanları o eski müslümanlar görseler ne yaparlar?..

Bid’at, dinde aslı esası olmayan, Rasûlüllah Efendimiz’in söylemediği, öğretmediği bir şeyi ortaya çıkartmak. Yeniden çıkma bir şey...

Hani yeni çıktı diyoruz ya... Dinde öyle yeni çıktı yok. Dinde her şeyin sahibi var. Kur'an-ı Kerim'de var mı? Var. O zaman yap. Peygamber Efendimiz tavsiye etmiş mi? Etmiş. O zaman yap. Kur'an-ı Kerim yasaklamış mı? Yasaklamış. O zaman bırak.

Şimdi takvâ ehli insanların bu işleri nasıl düşündüğüne bir misal olsun diye söylüyorum: Mehmed Zâhid Hocamız Rh.A sağken geldiler, dediler ki Ankara'dan böyle çok yüksek bazı dostlar, tanıdıklar:

“—Efendim bizim maaşlarımızdan tasarruf bonusu kestiler. Tasarruf bonusu kestikten sonra da ona bir kâğıt verdiler mukabilinde, para... Aldıkları paranın yerine bir kâğıt verdiler. Kğıdın bir tarafında aldıkları para yazıyor, yüz lira, bin lira neyse... Bir tarafında da küçük küçük pul gibi parçalar var, kupon deniliyor, onlar koparılıyor, faizi. ^

Şimdi bu parayı aldığı zaman bizden, üç sene önce, beş sene önce bu parayla bir file yiyecek alınıyordu. Şimdi küçücük bir şey alınamaz. Paranın değeri düştüğü için kıymeti kalmadı. Bu kağıtların, yâni bu kenardaki yazılı şeyleri alabilir miyiz?.. Bizden aldığı paradan da az kalıyor yâni, kıymeti düştü. Bunu alabilir miyiz?..” diye sordular.

Ben de böyle dikkatle dinliyorum bakalım ne diyecek diye.

Hocamız dedi ki:

“—O kağıtların üstünde ne yazıyor?..” dedi.

Bilmezliğe vuruyor, mahsustan soruyor.

“Ne yazıyor?..” dedi.

“—Tasarruf bonosunun faizi yazıyor.”

“—Ne yazıyor?..” dedi,

“—Faizi yazıyor.”

“—O zaman alamazsınız.” dedi. Bitti.

Yâni Allah faiz yemeyin demiş, onu ye mi diyecek hocamız?.. Der mi?..

“—Oradan benim ziyanım olacak...”

Bin yıllık ziyan olsun. Ben Allah’ın rızasını kazanayım da ne olursa olsun. Allah öbür taraftan kâr ettirir. Beri taraftan:

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِ

(البقرة: ۲۷۱)

(*Yemhaku’llahu ribâ ve yürbi’s-sadakât*) “Allah faizi mahveder, siler, sadakayı geliştirir.” (Bakara, 2/287) diyor, Kur’an-ı Kerîm diyor.

Sen cebinden sadaka verirsin fakire, bakarsın kesen bu tarafta şişkinleşmiş, dolmuş, bir yerden paralar gelmiş... Ooo, zenginlemişsin, geçimin düzelmiş.

Ötekisi sadaka vermez, faiz alır, faiz yer, borçtan kurtulmaz. Arabası kaza yapar, çocuğu sakat doğar, hasta olur, bilmem neyapar, hanımıyla geçinemez, evine yangın gelir, fabrikasına zarar gelir, malına telefât gelir, sel basar... Neden?.. Her şeyin sahibi Allah da ondan. Allah’a oyun oynanır mı; hâşâ sümme hâşâ! Allah yapmayın demiş, yapıyor. Nasıl yapıyor?.. Gözünün içine baka baka yapıyor. Yapmayacaksın.

Takvâ ehli insanlar bak nasıl yapıyor:

“–Ne yazmış onun üstüne?”

“–Faiz...”

“–O zaman alamazsın.” dedi, bitti.

Bu en son şeylerde de yine böyle bir şey oldu, birçok âlim arasında meseleler konuşuldu, işte bu memurlardan memur yardımlaşma kesintisi diye, MEYAK diye bir şey kesildi. Sonradan bu iş tutmadı, iptal oldu. Kesilen paralar iade edildi. Aldık. Bir de devletin elinde şu kadar beklediğinden dolayı faizi var. Onu da ikinci postada, ikinci taksitte verecek. O alınır mı alınmaz mı?.. Hocalar yazmağa başladı, bizim gazeteler yazmağa başladı İslâmî bakımdan şöyledir, böyledir filan... Kimisi cevaz, fetva veriyor.

Ben de eskiden Diyanet İşleri Başkanlığı yapmış olan bir arkadaşın evindeyim tesadüfen, ona da bir mektup gelmiş, soruyorlar. İşte o da neredeyse alınabilir diyecek, yâni o noktaya gelecek. Bir kasabadan bir fakih din alimi arkadaşımız var, o mektup yazmış. Diyor ki:

“–Böyle gazetelerde, ‘Bu alınabilir.’ filan diye bizim dostlarımızın, din alimlerimizin biraz böyle müsaadekâr sözler söylediğini duyuyoruz, şu memlekette zaten haram yemeyen azıcık bir namuslu insan kaldı, onları da faize bulaştırmayın!” diye mektup yazmış arkadaş.

Alınmaması lâzım! Çünkü adı faiz. Faiz olunca alınması doğru olmaz. Almazsan ne olur?.. Hazineye gider. Kalsın. Devletten az gelsin.

Alırsan ne olur?.. Dulun, yetimin, ihtiyarın, işçinin, köylünün, ziraatçının, herkesin hakkından senin üstüne hak yapışacak, rûz-i mahşerde bir büyük kalabalık... Hadi ayıkla pirincin taşını. Almayan arkadaşlar almadı, alanlar fetvaya uydu, kılıfa uydurdu, aldı.

Ben herkesin ne olduğunu ne bileyim ama, alanlardan bazılarının aldıklarından daha büyük zararlara uğradıklarını gördüm. Mânevî şey bu... Böyle belli oluyor. Allah bizi kale gibi sağlam müslüman etsin. Birazcık menfaat gördü mü sıcağın karşısındaki mum gibi eriyor. Olmaz! Müslüman çelik gibi olacak, kale gibi olacak:

“—Hayır, bu haram, yapmam!”

Bitti.

“—Efendim söyleymiş de, böyleymiş de, menfaat varmış da, kâr zarar varmış da...”

Benim menfaatim, kârım ve zararım Allah'ın rızası. Allah beni severse, ne mutlu bana... Sevdi mi zengin de eder, mes'ud da eder. İsterse fakir etsin... Kendisi bilir. Yâni Rabbimiz ne dilerse öyle yapar. Biz de onun kaderine râzı gelmişiz. Dilerse yaşatır, dilerse öldürür, dilerse yükseltir, dilerse indirir, dilerse sıhhatli eder, öyle imtihan oluruz, dilerse hasta eder, öyle imtihan oluruz. Ben dünya hayatının iki paralık işleri için, hesapları için rabbimin emrinin karşısına çıkabilir miyim müslüman olarak?.. Çıkamam. Çıkılmazdı eskiden, çıkmazlardı.

Vakıf malı satılacak... Vakıf mallarını satışa çıkarmışlar Cumhuriyet'in ilk yıllarında. "Vakıf malları çok, camiler çok, satalım bunları..." Satılmaz vakıf malı! Devlet idaresinde birisi karar vermiş. Ben olsam o müdürlüğün başında olmaz derim ama o zaman karar vermiş. Müslümanlar girmediler ihalelere, vakıf malı alınmaz diye. Ermenisi gidi, Yahudisi girdi. Onlar aldılar. Bazı müslümanlar girmiş, satın almışlar, tekrar hayra vermişler. Almış...

Nûr-u Osmâniye Camii'nin müştamilâtı olan dükkanların bazılarını Ermeniler almış, Yahudiler almış, kiliseye, havraya bağışlamış. Şimdi Nûr-u Osmâniye Camii'nin müştamilâtı kiliseye bağlı. Yakışır mı yâni Türkiye'de, müslüman ülkesinde yakışır mı müslümana bu?.. Olmaz! Milletimizi iyi terbiye etmemiz lâzım. Haramı helal bilmesi lâzım.

Şimdi bu İskenderpaşa Camii'ni yaptıran adam İskender Paşa, Allah rahmet eylesin... Burayı almış, bir kubbeli cami yapmış. Bunun arka tarafı bizim geldiğimizde çöplüktü. Bu arka taraf çöplüktü, bu binalar yoktu. Şurada bir sıbyan mektebi varmış, yâni mahalle çocuklarının okuması, sabîlerin okuması için mektep varmış. Onun da yerinde yeller esiyordu, çöplüktü orası. E biz birer, ikişer, yavaş yavaş alarak bunu derlemeğe toparla- mağa çalıştık.

Belki bunun etrafında şu apartmanların olduğu yerlerde medresesi de vardı... Belki başka şeyleri vardı. Belki bu paşa falanca yerdeki tarlayı, filanca yerdeki mülkü, hanı, buna gelir getirsin diye bağışlamıştı. Belki buranın

kandillerinin yağı, müezzinin, imamın maaşı, geçimi filan oradan gelecekti. E adamcağız bunları kazanmış, mülkiyeti, hakkı... Bunlar şuraya verilsin demiş. Yazmış, vakıfnâme yapmış... Bir başkası geliyor sonra onun vakıf şartlarını değiştiriyor, yapmıyor o işleri. Çok büyük günah! Haksızlık! Onun hakkına riâyet etmemek oluyor.

Onun için muhterem kardeşlerim size de böyle imtihanlar gelir, bize de gelir, herkese gelir. Bu hayat imtihan dünyasıdır.

Edebiyatçının biri diyor ki:

Altından kendini gözet,

Zehiri teneke kupa içinde sunmazlar.

Altından korun, zehirli şeyi teneke kupa içinde sunmazlar, güzel bir ambalajla sunarlar sana. Günahı da şeytan öyle güzel bir ambalaj içinde sana takdim eder ki, için gider böyle. Bak ne güzel, yap şunu, hadi işle şu günahı diye böyle için gider. Nefsin kışkırtır içerden hadi yap hadi yap... İşte imtihan. Orada belli olur. Uzat elini şu harama, alıver. Bak polis yok, bekçi yok, hakim yok, savcı yok, müfettiş yok... Aldın mı, köşeyi döndün mü tamam. Senin bu para. Almaz.

Geçen gün vardı gazetelerde. Sekiz buçuk milyon liralık hamiline muharrer çek... Yâni kim taşıyorsa bankadan gidip onu alabileceği çek. İsmine değil. Ali Efendi, Mehmed Efendi diye isim yazılmamış, hamiline muharrer çek, sekiz buçuk milyon lira... Götürse alır, kimse de gık diyemez. Kanun öyle. Hâmili...

Kim taşıyorsa o çeki o gider bankadan tahsil edebilir. Götürmüş, sahibine vermiş. O da çıkarmış, yüz bin lira bahşış vermiş buna, sahibine.

Bak sekiz buçuk milyon lirayı almamış... Bekçi, belki ihtiyacı var... Neden?.. Namuslu. Şimdi bazıları çıkar der ki:

“—Hocam enayilik etmiş.” der.

Böyle diyenler de olur. Etrafta bir sürü insan var. Alsaydı koysaydı cebine diyebilir meselâ. Diyebilir ama, ey böyle düşünen kardeşim o sekiz buçuk milyon liralık çeki sen düşürmüş olsaydın... Şimdi düşün, sen meselâ fakülteden mezun oldun, bir iş tutacaksın. Yatalak bir annen var, hasta bir baban var, kardeşlerin var, ailen var... İş tutacaksın, sermaye lâzım.

Gittin, köydeki tarlanı sattın, sekiz buçuk milyon lira... Satın alan adam sana bir hamiline çek yazdı, sekiz buçuk milyon liralık çek, aldın, hayatın ona bağlı... O çeki götüreceksin, sermaye koyacaksın, bütün aile senin eline bakıyor ki sen kazanıp ev geçindireceksin! Onu bir bekçi almış, hırsız kedinin ciğeri alıp, yeyip de yalandığı gibi senin karşında gidip bankadan alıyor, cebine koyuyor. Ne yapalım hâmiline muharrer çek. Enayilik mi edeceğim, vermem. Cebine koyuyor. Râzı gelir misin?..

“—Yok o zaman râzı gelmem.”

O zaman kendine yapılmasına râzı gelmiyorsan bu iş yapılmayacak demektir.

İşte bizim eski İslâmî terbiyemiz buydu. Kendine yapılmasını istemediğin bir şeyi başkasına yapmamak. Şimdi bunun adı enayilik oldu. Bu namusluluk, bu kahramanlık, bu tok gözlülük, bu fedâkârlık, bu dürüstlük şimdi döndü dolaştı batı ahlâkına göre aptallık oldu. Ötekisi açık gözlülük oldu. Adam devleti dolandırıyor, açık göz... Bankayı dolandırıyor, açık göz... Sahte batma çıkma yapıyor, açık göz... Bir batıyor, bir çıkıyor, ondan sonra tekrar bakıyorsun orta yerde piyasada Karagöz-Hacivat sahnesi gibi açıkgöz. Mercedeslerde geziyor, köşklere yaşıyor...

Ne yaparsa yapsın. Firavunun saltanatı daha fazlaydı. Karun'un saltanatından görenlerin gözleri kamaşıyordu. Ne oldu?.. Onun için imanlı insanın hali başkadır. Aç gezer, aç geceler, aç uyur, harama el uzatmaz, namahreme kuşak çözmez, sözünü eğri büğrü söylemez, dobra dobra konuşur, hakkı söyler. Biz böyle bir ahlâka sahip bir millettik.

Harbettiğimiz diyarlara gittiğimiz zaman adamlar korkularından köylerini, bağlarını bırakıp dağlara kaçtıkları, mağaralara saklandıkları zaman orduya üzüm lâzım, üzümü toplamışız da üzümün parasını üzümün kütüklerine öyle paçavralarla bağlayıp geçmişiz. Böyle milletiz biz.

Bizim ecdadımız, bizden önceki müslümanlar bir beldeye hâkim olmuşlar, vergi almışlar. Sonradan askeri bir sebeple o beldeden çekilmeleri gerekmiş, o beldeyi müdafaa edemeyecek duruma düşmüşler, çekilecekler.

Geri çekilirken bütün ahaliye vergilerini geri vermişler. Buyurun, geri alın paraları. Hristiyanlara paraları geri vermişler. Diyorlar ki:

“—Biz size vermiştik. Ne diye bize geri veriyorsunuz?..”

“—Biz sizden bu vergiyi alınca sizi de emanımıza almıştık yâni sizi de korumamıza almıştık. Kanatlarımızın altına almıştık sizi de. Şimdi düşman geliyor, sizi koruyacak durumumuz yok, bu para bize helâl olmaz. Alın!”

Paraları almışlar, çekilmiş gitmişler. Tarihe geçmiş bu misaller.

Biz dünya malına tamah etmeyen bir millettik, harama bakmayan bir millettik. Haramda bir hayır olmadığını bilen bir millettik. Bizi aydınlatmak için, batılılaştırmak için başka felsefeler getirdiler, Kapitalizm getirdiler, Spiritüalizm getirdiler, Egzistansiyalizm getirdiler, Varoluşçuluk getirdiler, Komünizm getirdiler, ıvır getirdiler, zıvır getirdiler mahvettiler milleti...

Adamın birisi bir hastalanmış, birisi bir ilaç söylemiş yapmış, birisi bir ilaç söylemiş yapmış, birisi bir ilaç söylemiş yapmış... Onu içerken bunu içerken sıhhati adamakıllı bozulmuş ölecek.

“—Bir kâğıt getirin bana!” demiş, bir kâğıt getirmişler, yazmış. “Benim kabir taşıma yazacaksınız ki: Bu adam iyi idi, daha iyi olayım derken öldü.” Böyle yazın demiş.

Bizim de memleketimiz bir sıkıntı geçirdi. Kocaman bir memleketti. Viyana'ya kadar gittik de kuşattık da Kahlenberg tepesinde askerimiz ordugâh kurdu, Viyana böyle gözümüzün önünde tabak gibi, alamadık. İhtilaf çıktı askerlerin arasında.

Kırım askerleri elli bin kişi ayrıldılar, sonra düşman geldi, çekilmek zorunda kaldık. Yâni Viyana hudut... Bavyera'ya çok akınlar yapmışız Münih'in olduğu yere. Bütün Yugoslavya, Bulgaristan, Romanya, Kırım, Kafkasya, Yunanistan, Mora eyaletimiz, Tuna vilayetimiz bizimken birlik olmamamızdan, beraberlik olamamasından, ilimde geri kalmamızdan, düşmanı takip etmememizden... Kabahatlerimiz çok. Kusurlarımızdan dolayı bu durumlara düştük.

Bu durumlara düşmenin ilacı olarak, bu durumlardan kurtulmanın ilacı olarak bize zehir sundular. Kendi köklerimizden kopardılar bizi, kendi örfümüzden, kendi dinimizden, kendi imanımızdan kopardılar bizi, bizi rezil rüsvâ bir millet haline getirmek istiyorlar.

Namus neymiş boş ver! İçki... İç içebildiğin kadar. Afyon... Kullan kullanabildiğin kadar! Hırsızlık, arsızlık, edepsizlik... Yap yapabildiğin kadar noktasına getirdiler. Babana itimad etmeyeceksin durumuna getirdiler.

Eskiden kapılar pencereler açıktı. Bizim köyde kapılar kilitlenmezdi. Kapılar açık dururdu. Yalnız iki halkanın arasında böyle örme bir ip vardı, onu ona onu ona geçirip giderdi giden...

Yâni ben evde yokum demek. Girip de içeriye bağıırıp çağırıp boşuna zaman kaybetmesin diye. Yoksa kilit vurulmazdı.

Halkanın bu tarafındaki ipi alırsın, bu taraftaki halkaya geçirirsin, iki defa dolandırırısın. İki halka birbirine bağılı oldu mu sembol oluyor bu. Yâni evde yokum demek. Su doldurmağı gitmiş, tarlaya gitmiş, üzüm toplayacak, bilmem ne yapacak gidecek... Yâni evde yok. Yoksa kapı açık. İpi şöyle şey yapıver, kapıyı aç, gir içeri. İç kapı da açık, ötekisi de açık, çık yukarıya otur. Böyleydik biz. Kimse kimsenin malına bakmazdı.

İyileri bıraktık, kötöleri aldık. Biz şimdi neyin iyi neyin kötü olduğunu anlamış bir grubuz müslümanlar olarak. Allah ötekilere de akıl fikir versin...

Bid'at çıkarmayacağız, bid'ata iltifat etmeyeceğız. Dinin aslına, özüne, Peygamber Efendimiz'in öğrettiğı şeikle sadık kalacağız. Dinin aslı neyse, Peygamber Efendimiz nasıl yaşamışsa, nasıl öğretmişse öyle yapacağız.

“—Efendim işte ben biraz Avrupalılardan bir şey gördüm, biraz da Hindistan'a gittim, oradan da bir şey gördüm, Çin'den de Japonya'dan da bak gazeteler, mecmualar bir şeyler yazıyorlar, ondan da katıştırsam, bundan da katıştırsam dini törenlerimiz daha şa'şaalı olsa...”

Öyle şey yok! Bid'at... Din neyse Peygamber Efendimiz bize hiçbir şeyi eksik bırakmadı, herşeyi öğretti, o kadarını yaparız. Sünnet olan kadarını yaparız, fazlasını yapmayız.

Efendimiz'in emrettiği kadarını yaparız. En güzelidir.

“—Çok ibadet etsem, çok sevap kazansam...”

Peygamber Efendimiz:

“—Çok ibadet etmeyin!” diyor yâ! “Çok ibadet etmeyin, sonra bıcarsınız. Allah bıkmaz sizin ibadet etmenizden, siz bıcarsınız, mahvolursunuz. Ölçülü ibadet edin!” diyor.

Kimse takat getiremez. Allah'ın huzuruna lââyık ibadeti geniş geniş yapmağa kimsenin gücü yetmez. Ölçülü müslüman olacağız, dengeli müslüman olacağız. Devamlı müslüman olacağız. Ramazan'da müslüman, Ramazan'dan sonra ayyaş... Hacda sakallı, hacdan sonra matruş. Camide hacı hoca, camiden sonra kahvede poker, bilmem adını bildiğim, bilmediğim domino, tavla, şak şuk, pat küt oyun. Olmaz! Müslüman devamlı müslüman olacak. Yâni her anında, her yaptığı işte müslümanlığı belli olacak.

Bizim bir arkadaştan bahsettiler... Kardeş bir fakülteyi bitirmiş, Allah zekâ vermiş... Ufacık tefecik ama bir zeka vermiş Allah, şimdi iki fakülte daha bitirmeğe çalışıyormuş. Bir tanesi bitmiş, elde, çantada. İki tanesini daha bitirmek üzereymiş Amerika'da...

Kız kardeşi varmış... Aileden demek ki hepsi müstesna insanlar. O da baş örtülüymüş, orada Tıp fakültesinin ikinci sınıfına gidiyormuş. Amerika'da, batıda, uygar memlekette başörtülü Tıp fakültesine gidiyormuş, ikinci sınıfta.

Anası babası da yanlarındaymış evlatlarının, tahsilli insanlarmış, babası emekliymiş, o da boş durmayayım diye o da bir fakülteye gidiyormuş, annesi de bir fakülteye gidiyormuş. Ailece hepsi ilim yolunda, ama müslüman... Beş vakit namazlarını kılıyorlarmış, örtülü.

Amerikalılar hayran kalmışlar.

“—Yâ siz ne biçim milletsiniz, ne biçim ümmetsiniz?.. Nesiniz siz.”

“—Biz Müslümanız!”

“—E bize de müslümanlığı anlatsana!” diyorlarmış. Hayran kalıyorlarmış çünkü...

Benim bir profesör tabip arkadaşım vardı, onun ahlâkının güzelliğinden Amerika’daki profesör müslüman olmağa kalkmış. Amerikalı pratik adam yâni bakıyor bu güzel, tamam kabul ediyor hemen. Şimdi bu kardeşler — memleketleri ya bizim bu Türkiye— bizim bu Türkiye’ye gelmişler, İstanbul’a gelmişler.

Geçen gün anlattılar: Yalova’ya gelmişler, Esenköy mü var orada, öyle bir yere. Yâni deniz kenarında bir yere gelmişler iki evlat, anne-baba, dört kişilik aile. Tabii onların plajla filan ilgileri yok da deniz kenarı, hava güzel, manzara güzel... Akşam şöyle biraz yürüyelim demişler başörtülü, mantolu filan... Oradakiler:

“—Burada da mı bizi buldunuz başörtülüler!” filan diye homurdanmaya başlamış, sağdan soldan laf atmağa başlamışlar.

Yâni deniz kenarında da biz plaja gidenleri rahatsız ediyormuşuz demek ki.

Bakmışlar, birkaç adım atmışlar tadı yok, dönmüşler evlerine kapanmışlar. Demişler:

“—Biz Türkiye’de yapamayacağız, Amerika’ya gidelim bari.”

Böyle... Yâni Allah hayra döndürsün... Bizim memleketin bazı insanları, ne yaptığını hiç bilmiyor. Yâni masal değil, olmuş hikâye... Şahsın adını da verebilirim. Kendisini daha görmedim ama birisi anlattı.

Demek ki dinin aslına, özüne bağlı kalacağız, dinimize sımsıkı sarılacağız, hurafelere, bid’atlere dalmayacağız, o zaman müslümanlığın kıymeti oluyor. Öyle olmazsa, daha güzel yapayım derken bid’atlere saparsak, dalarsak yalan yanlış işlere... O zaman Allah neleri kabul etmiyor? Hiçbir namazı kabul etmiyor. Bid’atçı adam çünkü bu, uydurukçu. Yeni şeyler ortaya çıkartıcı bir adam. Bunun namazı kabul olmuyor, orucu kabul olmuyor, sadakası kabul olmuyor, haccı kabul olmuyor, umresi kabul olmuyor, cihadı kabul olmuyor. Cihad ediyor, cihadı kabul olmuyor. Nafilesi kabul olmuyor, farzı kabul olmuyor. Tevbesi kabul olmuyor, fidyesi kabul olmuyor. Hamurdan kılın çekilip çıkarıldığı gibi, İslâm’dan çekip çıkmış oluyor bid’at ehli insan.

Acaba bizim bu halimizde bizim farkına varmadığımız, bilmediğimiz bazı bid’atler var da bizim bu çektiklerimiz ondan mı?.. Çünkü şu dua çok makbul diyorlar, sabah akşam millet o duayı yapıyor. Gene bir şey yok. Güya İslâm için çalışıyor, gene bir şey yok. Güya oruç tutuyor, gene bir şey yok. Güya namaz kılıyor, gene bir şey yok. E Allah duaları kabul ederdi...

Bak Peygamber Efendimiz böyle buyurmuş... Bid'atçıdır. Bid'atçı ise kabul olmuyor.

Bak şimdi anladık işte, bu hadis-i şerîf bize çok mühim bir şeyi öğretti. Bir insan bid'atçı oldu mu havanda su dövmek gibi oluyor. İşe yaramıyor. Yaptığı şey işe yaramıyor.

Acaba bizim üzerimizde bid'at var mı?.. Dönelim şimdi kendimizi kontrol edelim:

“–Yüzümüz Peygamber Efendimiz gibi mi?”

“–Değil hocam ben memur olduğum için sakalımı keserim, bıyığımı keserim filan...”

“–Kıyafetimiz Peygamber Efendimiz'in, dinimizin tarif ettiği tarzda mı?”

“–Değil hocam. İşte bu Amerikan modası blucin pantolon, bu falanca modası, bu japone kol modası, bu mini etek modası, bu yırtmaçlı etek modası, bu üstsüz modası, bu altsız modası...”

E ondan kabul olmuyor. Adam veya kadın Ebû Eyüb el-Ensârî Hazretleri'nin camisine gelip, üç tane mum yakınca her dediğinin olacağını sanıyor.

“–Ben bir de adak adadım, onu da kestirdim. Şimdi benim istediğim olacak.” diyor.

Hava alırsın sen! Çok beklersin.

“–Neden?..”

Bak burada bu işin kaidesi var.

Elektrik şebekesine, ana şebekeye bağlamadan lamba yanıyor mu? Yanmıyor.

Sen de kurbanını kesmişsin, adağını adamışsın, başına bir şifon örtmüşsün... Sıkıca bağlamıyor ki, saçlarının berbere yaptırdığı dalgaları bozulmasın. Şöyle bir tutturuyor hafifçe... Eteker kısa... Ondan sonra duasının kabul olmasını bekliyor.

Olmaz!

“—Neden?”

Üstünde bid’at var. Sen tepeden tırnağa bid’at kesilmişsin. Sen yukarıdan aşağıya bid’at abidesi Müslümanısın.

Senin Müslüman olduğuna yüz tane şahit lâzım, bin tane yemin lâzım!

“—Vallâhi de Müslüman, billâhi de Müslüman! Ben anasını tanırım, babasını tanırım, İngiliz değil, Fransız değil, Yunanlı değil... Bulgar değil... Vallâhi Türktür bu, vallâhi Müslümandır!”

İyi ama halinde bir şey yok. Kendisine sorsan, “Benim kalbim temiz.” diyor. Hadi ayıkla pirincin taşını. Neyle temizledin?.. Puro’yla mı, Fay’la mı?.. Ne yaptın? Deterjanla mı, labla mı?.. Kalbi temizmiş... Hortum mu sarkıttın?..

Bid’at ehli oldu mu namazı kabul olmuyormuş kardeşlerim. Bu hadisi unutmayın! Halinizi Peygamber Efendimiz’in haline uydurun. Peygamber Efendimiz’in sünnetine uyalım! Giyimimiz, kuşamımız, oturuşumuz, kalkışımız, sözümüz, sohbetimiz, ticaretimiz, hareketimiz, konuşmamız, susmamız... Her şeyimiz bid’atten uzak olsun ki, ibadetlerimiz kabul olsun.

Yazık, sabahtan akşama uğraş, namaz kıldım, oruç tuttum, hacca gittim, umre yaptım...

“—Kaçınca haccın efendi?”

“—Vallâhi saymadım, parmaklarım yetmedi ki kaç defa hacca gittim, bir sürü gittim.”

Ama hiç emâresi yok. İşte anahtarı burada... Bid’at ehliyse kabul etmiyor Allah...

Allah bizi bid’atlardan korusun, kurtarsın, dinimizin sâfî haline, şöyle yüzde yüz katıksız, Peygamber Efendimiz zamanındaki haline, sahabe müslümanlığı haline bizleri getirsin... İbadetlerimizi, niyazlarımızı, hayırlarımızı kabul eylesin...

Deminsarfveadlkelimelerini izah ediverecektim. Sarf kelimesinin izahı, yâni sarfını da kabul etmez, adlını de kabul etmez... Nafilesini ve farzını mânâsına gelebilir diyorlar.

Bir de sarf kelimesi insiraftan yâni gûnahtan yüz çevirmek mânâsından tevbe mânâsına gelir. Tevbesini kabul etmez diyorlar. Adl de mukabele mânâsına, gelir, fidye mânâsına gelir. Fidyesini kabul etmez demek oluyor. Ama bu ikisi yanyana geldi mi sarfını, adlını kabul etmez demek, yâni şusununu busunu, hiçbir şeyini kabul etmez demek. Bid’at ehlinin hiçbir şeyini kabul etmiyor Allah demek.

Yâni burada sayılmamış bir şey acaba kabul olur mu?..

“—Burada kurbanını zikretmemiş... Hah, yakaladım. Demekki bid’at ehli olan insanın kurbanı da kabul olmaz demiyor Peygamber Efendimiz, acaba o kabul olur mu?”

O da kabul olmaz. Hiçbir şeyi kabul olmaz mânâsına. Ekstrem uçları böyle söylemek suretiyle Peygamber Efendimiz hiçbir şeyinin kabul olmayacağını belirtiyor.

O halde bid'atten uzak duracağız. Onu anladık. O çok önemli bir hadis-i şerîf. Dinimizin önemli bir kaidesi... İbadetlerimizin kabulünün anahtarı, işin sırrı, püf noktası, can damarı, bam teli...

b. Cemaatle Zikretmenin Mükâfâtı

İkinci hadis-i şerîf...

Ebû Hüreyre ve Ebû Saîd el-Hudrî Hazretlerinden rivâyet edilmiş bir hadis-i şerîftir. Çok kaynaklarda var. Onları söyleyeyim: Ahmed ibn-i Hanbel yâni Hanbelî mezhebinin kurucusu, meşhur Müsned-i Ahmed ibn-i Hanbel'i yazan, otuz dört bin hadis-i şerîfi toplamış olan büyük âlim. İmam Ahmed ibn-i Hanbel Hazretleri. Müslim... Buhârî'nin eşi, sahih hadis kitabını yazan büyük âlim. Tahavî, İbn-i Hibban ve sâir birçok kaynaklarda var. Yâni sahih.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:³

³ Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.213, no:4868; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XI, s.234, no:3781; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.92, no:11893; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.33, no:7873; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.20, no:6159; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.375; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.398, no:530; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.296, no:2233; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.46, no:45; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.272, no:861; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.X, s.307, no:30089; Abdürrezzak, *Musannef*, c.XI, s.293, no:20577; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.333, no:684; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.III, s157, no:740; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, c.VII, s.205; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.114, no:6556; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.27, no:45; Taberânî, *Dua*, c.I, s.531, no:1898; Ebû Hüreyre RA ve Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.425, no:1824; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVII, s.229, no:18026.

لَا يَقْعُدُ قَوْمٌ يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا حَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ
وَعَشِيَّتُهُمُ الرَّحْمَةُ وَنَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ
وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ

(ط. حم. م. ع. حب. وعبد بن حميد عن أبي هريرة وأبي سعيد معا)

RE. 489/12 (*Lâyak'udükavmünyezkürûna'llàhe, illâ haffethümü'l-melâiketü, ve gaşiyethümü'r-rahmetü, ve nezelet aleyhimü's-sekînetü, ve zekerehümü'llàhu fî men indeh*)

Diyor ki Peygamber Efendimiz:

(*Lâ yak'udü kavmün*) “Bir kavim oturmaz, (*yez kürûna'llàhe*) Allah'ı zikretmek için bir kavim bir yere oturur oturmaz, yâni oturunca; (*illâ haffethümü'l-melâikeh*) melekler onları çepeçevre toplaşıp kuşatırlar. O kavmi, o topluluğu...”

Kavim demek, yâni insan gurubu. “Bir gurup insan Allah'ı zikreder bir vaziyette bir yere gelip oturdular mı, hiç çaresi yok hemen otomatikman melekler onların etrafına üşüşürler, toplaşuverirler, yığılıverirler.” Melekler toplandı, sonra ne olur?.. (*ve gaşiyethümü'r-rahmetü*) “Allah'ın rahmeti onları şöyle kaplar.” Tüyleri diken diken olur insanın.

(*ve nezelet aleyhimü's-sekînetü*) “Allah'ın sekîneti onların üzerine iner. Şöyle bir huzur, şöyle bir rahatlık, Allah'ın verdiği bir ikram, huzur hali onlara iner. (*ve zekerehümü'llàhu fî men indeh*) Allah-u Teâlâ Hazretleri etrafındaki

yakın meleklerine, yâni yüce meleklerine, yüksek rütbeli meleklerine onları anıp metheder. ‘Bakın, bu kullarım yeryüzünde şeytana uymamışlar, nefse uymamışlar, gaflete düşmemişler, dalâlete sapmamışlar, küfre girmemişler, oturmuşlar, beni biliyorlar, varlığımdan, birliğimden haberdârlar, beni istiyorlar, beni zikrediyorlar.’ diye Allah över bu kulları... Öteki meleklerle metheder. ‘Görüyor musunuz, bakın benim kullarıma, nasıl beni zikrediyorlar.’ diye Allah o kulları onlara zikreder, anar, yâd eder.” Yâni sen burada “Allah” diyorsun, Rabbimiz Teâlâ orada meleklerine bu topluluğu anıyor.

Şimdi zikir iyi bir şey mi, kötü bir şey mi kardeşlerim?.. İşte hadis, işte akıl, işte mantık, işte siz, işte ben. Buyurun: Zikir iyi bir şey mi, kötü bir şey mi?.. İyi bir şey. Kötü bir şey olsaydı melekler toplaşmazdı. Allah methetmezdi. İnsanların üzerine böyle inip kaplamazdı. Sekînet üzerlerine inmezdi. İyi bir şey!

Pekiye nedir bizim kavmimizdeki sapıkların zikir düşmanlığı? Din düşmanlığı, başka bir şey değil. Zikir deyince tüyleri diken diken oluyor:

“—Vay! Herifler toplaşmışlar, zikrediyorlar.”

E ne olur?.. Allah diyorlar. Fena mı?.. Fena olsa Peygamber Efendimiz metheder mi?..

“—Çok zikretme, oynatırsın!”

Öyle diyorlar.

“—Neme lâzım oynatırsın.”

Dinimizin aslını unutmuşuz. Dinimizin aslını, özünü unutmuşuz. Bazı kimseler dinimizin aslına dik, doğrudan doğruya hücum ediyorlar da biz de sanıyoruz ki dinimizin aslına hücum etmiyorlar, kenarından kıyısından ufacak tefecik zararlarla geçiştiriyorlar sanıyoruz. Özüne, esasına saldırıyorlar. Seni rahmete erdirecek olan, sana huzur verecek olan, kalbine itmi'nan verecek olan en kıymetli ibadet, Allah indinde senin mertebeni en yükseltecek olan ibadeti sana öcü gibi gösteriyorlar.

Filanca topluluk yakalandı, ceplerinden suç aletleri çıkartılıyor, doksan dokuzluk tesbih, bir beyaz takke, bilmem ne... E ne olur?.. Sarık sarıyorlarmış...

Sarık sararak kılınan bir namazın sarıksız kılınan namazdan yetmiş kat fazla sevabı var. Ondan sarık sarılıyor.

Müftü efendi sarık sarmayı yasaklamış cemaate... Ey müftü efendi! Sen ölmeyecek misin?.. Sen ahirete gitmeyecek misin?.. Sen Allah'ın hesabına inanmaz mısınız?.. Sen Peygamber Efendimiz'in sünnetini duymadın mı?.. Müftülük makamında işin ne?.. Madem hadis bilmezsin, madem dinin aslını bilmezsin, madem ki sevabın hangisi daha çoktur bilmiyorsun, o halde o makamda durma!

“—Kusura bakmayın. Ben bu işin ehli değilim. Kömürcülük yapayım, demircilik yapayım, başka meslek yapayım, paramı oradan kazanayım. Buraya bir ehli gelsin!” de, o makamı işgal etme!

Peygamber Efendimiz, “Sarık meleklerin simasıdır, alâmetidir.” diyor, kendisi sarık sarmış, sarık sarmayı tavsiye etmiş, sarıkla kılınan namaz daha sevaplıdır diyor. Bunu üzerine de müslüman kardeşlerimiz ceplerinde sarık olabilecek malzemeyi taşıyorlar şuralarında, buralarında... Camiye gelince hemen son cemaat yerinde fırt fırt fırt fırt döndürüyor, sarığı sarıyorlar.

Yâni böyle yapma olması da şart değil sarığın. Şart değil böyle yapma olması. Tabii hali daha güzel. Sen de bir tülbent edin, camiye gelince sarmayı öğren, şöyle şöyle şöyle şöyle... Her sargısı, her dolmasına bir başka sevap var. Ne kadar çok olursa o kadar iyi. E bakıyorsun sarık güzel bir kıyafet doğrusu. Caminin içinde onunla namaz kıldığın zaman sevabı çok oluyor. E biz camimizin içinde Peygamber Efendimiz’in tavsiye etmiş olduğu ibadeti yapamayacak mıyız?.. Müftü efendi yasaklamış... Yapmayın! Yapılmasın!

Biz tesbih çekiyoruz... Hadis-i şerîflerden böyle okuyoruz ya pazar günü sizlerle, tesbih çekiyoruz bu hadis-i şerîflere göre. Meselâ: (*Allâhümme ecirnâ mine’n-nâr. Allâhümme ecirnâ mine’n-nâr. Allâhümme ecirnâ mine’n-nâr...*) Yedi defa denmesi hadis-i şerîfte var. Bir yerde yapmış bir kardeşimiz bir camide. İmam mı demiş orada kim demiş bilmiyoruz:

“—Bırakın böyle bid’atları!” demiş.

Sübhàna’llah! Sübhàna’llah! Sübhàna’llah!.. Ne günlere kaldık ey gazi hünkâr! İmam veya öteki din görevlisi: “Bırakın bu bid’atı!” demiş. Ona bid’at demezler, sana bid’at derler. Çünkü bu

hadis-i şerîfte var. (*Allahümme ecirnâ mine'n-nâr*) “Yâ Rabbi sen bizi cehennemden koru.” diyorsun yedi defa. Peygamber Efendimiz deyin demiş. Yedi defa demesi neden?.. Yedi cehennemden azad olsun diye insan. Hikmeti anlaşılıyor.

Peygamber Efendimiz yapın demiş, onu yapsak sünnet olacak, sevap olacak. Hem de duamız kabul olursa, cehennemden kurtulacağız. Ötekisi duymamış hiç ömründe;

“—Nereden çıkardınız bu bid’ati, yapmayın şu bid’atı!” diyor.

Unutulmuş olan bir sünneti ihyâ ediyoruz, bid’at değil. Ümmetin fesada uğradığı zamanda sünnet-i seniyyey-i nebeviyyeyi ihyâ edene yüz şehid sevabı var. Onun peşindeyiz. Kim Peygamber Efendimiz’in sünnetini ihyâ ederse, ona yüz tane şehid sevabı verecek.

Bir tane şehid sevabını alsak yeter. Hesapsız cennete gireriz. Şehidlerin defteri açılmayacak, hesabı görülmeyecek. Sen falanca gün şu kusuru işlemişin, bu kabahati yapmışsın denmeyecek onlara... Onlar o şehidlik halleriyle kanları üzerinde kalkacaklar, onlara sorgu sual yok, onları Allah-u Teâlâ Hazretleri en üstün insanlar olarak cennete sokacak. Bir şehidlik makamını aldı mı öyle olacak.

Yüz şehidlik makamı ne demek?.. Şehidlerden de önde gidecek demek. Öyle anlaşılıyor ki bu işte bazı zorluklar da olacak demek. Biraz da zorluk olacak. Kolay değil.

Eh tatlı dille, güleç yüzle anlatırsın. “Kardeşim, bu bid’at değil. Senin sözün yanlış. Böyle şeye bid’at demezler. İşte yanlış bir iş yapılırsa bid’at olur. Bunlara sünnet derler. Bunları yapalım!” filan diye yavaş yavaş öğreteceğiz.

Yaygın bir cahillik var. Az uz değil, okumuşlar da cahil. Okumuşlar ama ne okumuşlar?.. Okumuş... Matematik okumuş. Matematik’ten din ilmine ne fayda?.. Okumuş, Fizik okumuş.

Biz bir mühendislik fakültesinde, öğretmenler odasındayız. Özel mühendislik fakültesi vardı Ankara’da, ben de orada derse gidiyorum, bir meşhur Fizik profesörü de derse geliyor. Tabii ders arasında oturuyoruz, böyle büyük salonu var. Orada Fizik profesörü açtı ağzını, yumdu gözünü, İslâm hakkında yalan yanlış konuşuyor. Bilmiyor çünkü. Profesör ama Fizik profesörü bilmiyor.

Dedim ki:

“—Hocam, şimdi ben Fizik’ten bir şeyler anlatsam size, elektrik bahsinden, optik bahsinden, daha başka konulardan ve Fizik kanunlarına aykırı, sizin bilgilerinize aykırı saçma sapan bir şeyler söylesem, atsam yâni; ne yaparsınız?.. ‘Yâ sen bu işi bilmiyorsun, sus!’ dersiniz. Siz profesörsünüz ama bu dinî konuları bilmiyorsunuz. Söyledikleriniz yanlış. Susun, bu işleri bize bırakın!” dedim.

Bilmiyorsun. Sen Fizik tahsili görmüşsün, profesör olmuşsun. Fizik’ten profesör olmuşsun, İlâhiyat’tan değil ki! Ben de ilâhiyat tahsili görmüşüm. Hürriyet gazetesi, Günaydın gazetesi yarım sayfa, adamın bir de resmini

basıyor, büyük din alimi profesör bilmem kim...
O din alimi değil ki tarihçi. Kime yutturuyorsun?..

“—E İlâhiyat Fakültesinde...”

Olsun! Yâni ilâhiyat fakültesine bir tarihçi lâzım olmuş, getirmişler tarihçi tayin etmişler. O dini mesele oldu mu gider ilâhiyatçı profesöre sorardı. Kendisi bilmezdi, ötekisine sorardı. Sen onu nereden büyük din adamı yapıyorsun?.. O da tabii orada kasılmış köşeye, diyor ki:

“—Araplar beladır, bilmem kimler beladır.”

Olabilir, iyisi de olabilir, fenası da olabilir ama ne geçecek eline?.. Senin yaptığını İngiliz Lavrance de yaptı. Araplara gitti Türkleri kötüledi, Türklere geldi Arapları kötüledi, bizi birbirimizden ayırdı, şimdi kendisi sömürüyor. Bizim beldelerimizdi, biz kardeş kardeş yaşıyorduk.

Şimdi aynı şey Kürtçülük meselesinde de var. Aynı mesele. Kürt devleti kurulsa ne olacak?.. Rusya bizim Raman’da bilmem Batman’dan çıkan petroleri sömürecek. Kafkasya’nın petroleri azgeldi, oraları da sömürecek. Yâni yorgan gitti mi kavga biter. Hiçbir şey kalmaz oradaki ahalinin hepsini Sibiryaya’ya sürerler. Oradan başlarlar petroleri emmeğe. Herhalde Kafkasya’daki petroleri azaldı...

Çünkü ben bir mecmuada okumuştum, Rusya’nın on bir yıllık petrolü kalmış galiba. Yâni çeke çeke çeke çeke... Veya sekiz yıl. Rakamları unuttum. Amerika’nın on bir yıllık filan... En büyük petrol yatakları Ortadoğu’daymış. Kuveyt’te, Suudî Arabistan’da, bilmem nerede... Biz de petrol

yataklarımızı daha kullanmadık. Biz akıllılık ediyoruz yâni sonda kullarınız diye. Şimdi bizde otuz yıllık, elli yıllık petrol olduğuna dair bilgiler geliyor.

Burada kardeşi kardeşe kırdıracaklar, ayrı devletkurduracaklar, ondan sonra Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri'ne bir tane daha katılacak, ayıkla pirincin taşını... Böyle böyle sömürdüler bizi. Sizi Osmanlılar sömürüyor diye diye Arapları bizden ayırdılar, kendileri sömürüyorlar şimdi. Kanını, iliğini emiyorlar ve birbirine kırdırıyorlar görüyorsunuz. Onun için biz kardeş kardeş geçiniyorduk evvelce, mutlu idik, şu şöyle bu böyle diyerek bu hale getirdiler.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize müslümanın gözünde olması gereken, aklında olması gereken feraseti versin... Şöyle baktığı zaman şıp diye gerçekleri görmeyi Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemize nasib eylesin...

Demek ki Allah'ı zikretmek dinin farzlarından biridir kardeşlerim. Özetleyeyim şimdi: Allah'ı zikretmek dinin farzlarından biridir. Yasak olamaz! Çünkü namaz yasak değildir, oruç yasak değildir, hac yasak değildir, zekât yasak değildir. O da Allah'ın farzlarından biridir. Yasak olamaz.

Ama kötü gösteriliyor. Hacı efendi kötü gösteriliyor, örtülü kadın kötü gösteriliyor... Öbür taraftan –affedersiniz– kötü yola düşmüş fahişe gazetenin bir sayfası, iki sayfası kendisine tahsis ediliyor, evinde nasıl rezalet edermiş,

nasıl banyo yaparmış, banyoda hangi parfümü kullanırmış, nasıl köpükleri köpürtürmüş... onun resmini basıyor. Bacağını çıkartmış, kolunu çıkartmış...

Görüyorsunuz yâni akıl mantık ortada. Yâni namuslu insana çatıyor, namussuzu bayraklaştırıyor. Ona özendiriyor. Bu sefer bizim genç kızlar da köyden kaçıyor, artist olmağa. Artist olacağım diye köyden kaçıyor. Hadi arasın bakalım kızını anası babası... Kandırdılar. Hem de böyle gün gün kandırıyorlar, yavaş yavaş kandırıyorlar. Allah cümlemize uyanıklık versin...

c. Müslüman Temizdir

Bir hadis daha okuyalım. Zaman doldu, biraz fazla uzattık konuları.

Okuyacağım hadis-i şerif Buhari'de, Müslim'de ve diğer kaynaklarda var. Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:⁴

⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.XIX, s.158, no:5711; Müslim, *Sahîh*, c.XI, s.327, no:4180; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.158, no:4327; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.281, no:809; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.260, no:10888; İshak ibn-i Rahaveyh, *Müsned*, c.II, s.285, no:800; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.310, no:5210; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.12, no:2313; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.IX, s.67, no:27035; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsar*, c.I, s.358, no:301; Hz. Aişe RA'dan.

Buhârî, *Sahîh*, c.XIX, s.159, no:5712; Müslim, *Sahîh*, c.XI, s.328, no:4181; Ebu Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.157, no:4326; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.310, no:5209; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.78, no:5570; Sehl ibn-i Huneyf RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.656, no:8362; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVII, s.235, no:18042.

لَا يَقُولَنَّ أَحَدُكُمْ خَبَثَتْ نَفْسِي وَلَكِنْ لِيَقُلْ لَقَسْتُ

نَفْسِي

RE. 489/13 (*Lâ yekûlenne ehadüküm habüset nefsi ve lâkin liyekul lekaset nefsi*)

(*Lâ yekûlenne ehadüküm habüset nefsi*)

“Sizden biriniz ruhum, nefsim habis oldu demesin. Pis oldu, habis oldu... Habis kelimesi var ya, o kelimeyi kullanmayın nefsi hakkında... (*Ve lâkin liyekul lekaset nefsi*) Ama desin ki: Ruhum katılaştı. Yâni feyz alamaz oldum.”

Böyle diyebilir ama habis oldu demesin!

Demek ki Araplar bu sözleri kullanıyorlarmış. Peygamber Efendimiz bize sözün edebini de öğretiyor. Nasıl konuşmamız gerektiğini de. Biz de zaman zaman çocuklarımıza demez miyiz:

“—Evlâdım öyle deme, ayıp olur. Şöyle de. Misafire şöyle denilir. Sen diye hitap edilmez. Siz diye hitap edilir.” filan diye öğretiriz ya.

Büyüğüne dilekçe vereceğin zaman “arz ederim” denilir. Kendinden aşağı olanlara söylerken “rica ederim” denilir filan diye yazışmalarda filan edeb öğretiriz.

Burada da Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Sizden biriniz nefsim habis oldu demesin. Dese dese içim katılaştı, nefsim, ruhum biraz katılaştı, kasvet bağladı desin, fazla demesin.” Neden?.. Çünkü müslüman esas itibariyle iyidir. Yâni müslümanın mayası temizdir.

Müşrikler için buyrulmuş ki:

إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ

بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا

(التوبة: ٢٨)

(Innemel-müşrikûne necesün, felâ yakrabül-mescidel-harâme ba'de àmihim hâzâ)

“Müşrikler necis, pis, murdar varlıklardır. Bundan sonra, bu yıldan sonra bir daha şu Mescid-i Haram’a, şu mukaddes Mekke haremine dâhil olmasınlar, girmesinler, yaklaşmasınlar.”
(Tevbe, 9/28)

Müşrikler pistir, necistir.

“—Allah Allah!.. Sabah akşam yıkanıyor hocam bunlar..”

Ne kadar yıkansalar onların pisliği gitmez. “Müşrikler pistir, Mescid-i Haram’a bu yıldan sonra yaklaşmasınlar.” buyrulmuş.

Şimdi Kâbe-i Müşerrefe’ye doğru yola çıkarsınız Cidde’den, yirmi küsür kilometre kala böyle bir köprü vardır, askerler durur orada, nöbetçiler durur. Şöyle bir yan yol var, yana doğru kıvrılır. Oraya levha asmışlar, “Gayrı müslimler bu tarafa! Buradan ileriye müslümandan gayrısı geçemez!” diye yazıyorlar.

“—Neden?”

O ayet-i kerimeye göre müşrikler, imansızlar Mekke’ye giremez. Neden? Mânevî bakımdan pistirler, onun için.

Buna mukabil müslüman temizdir. Onun için nefsim habis oldu demesin, ancak biraz kasvet bağladı beni desin. Çırpınır, gene iyi olur. Altın ezilse, büzülse, yamulsa yine altındır. Çünkü mayası altın.

Kötü bir pis madde de –artık ismini söylemeyelim– hangi kılığa girerse girsin, hangi pakete sarılırsa sarılsın içi pistir.

Bir misalle söyleyeyim: Hacı Bektâş-ı Velî’yi nasıl bilirsiniz?..

Biz hüsn-ü zan ederiz. Bazıları diyorlar ki:

“–Hacı Bektâş-ı Velî, bıyıkları ağzına giren, uzun bıyıklı alevi dedesi, namaz kılmayan bir insan... Arap harsının, kültürünün baskısına karşı Türk kültürünü korumuş.”

Vay vay vay!.. Böyle diyorlar yâni.

Hacı Bektâş-ı Velî acaba böyle mi?.. Kitaplara bakıyorsun, Hacı Bektâş-ı Velî Hazretleri hakkında diyorlar ki: Türk değildi, Araptı, Peygamber Efendimiz’in soyundandı. Hadiiii!.. O mu doğru söylüyor, bunlar mı doğru söylüyor?.. Bir.

İkincisi: Hacı Bektâş-ı Velî’nin kitabına bakıyorsun, diyor ki:

“–İçki pistir, murdardır.”

İçki; şarap, rakı, votka... Ne cinsi olursa olsun içki. İnsana içildiği zaman sarhoşluk veren içki. Bu içkiye eskiden Türkler süçi derlerdi. Yâni Türkçenin şeyi buymuş. Hani askere çiri dedikleri filan gibi o devirde süçi derlermiş.

İçki, içildiği zaman insanın aklını alıp sarhoş edip gayrı meşrû işler yaptıran şey. Haram, pis. Yâni şeriat bakımından murdar...

“—İnsanın üstüne dökülse ne olur?”

Yıkanması lâzım gelir. Yıkanmazsa namazı kabul olmaz. Şarap döküldü... Biranın kapağını kaldırdı, bira bu kapağın altındadır, fııııı fışkırdı, üstü biralandı adamın ne yapacak?.. Pantolonunu yıkayacak. Onunla namaz olmaz. İçki de pistir.

Hacı Bektâş-ı Velî diyor ki:

“—Bir içkiyi bir şişeye koysalar, şişenin ağzını sımsıkı kapasalar, denizin kenarına götürseler, on sene yıkasalar gene pistir, gene murdardır.” diyor.

Neden?.. İçkidir çünkü diyor.

Hacı Bektâş’a bağlıyız diyen insanlar da bugün Hacı Bektâş’ı kutlama törenlerinde, “Kırmızı şarap mı içersin, beyaz şarap mı içersin?..” Kova kova... Buyur, iç. İç içebildiğin kadar kovayla, fıçılarla. Hacı Bektâş’ı onlar öyle anıyorlar.

Onun için, Allah-u Teâlâ Hazretleri bize gerçekleri gösterebilir, bunları bilelim, söyleyelim. Başkalarına da söyleyelim. Ben Hacı Bektâş kasabasına da gittim, orada da söyledim. Bu şeyleri aynen söyledim. Yanlış biliyorlar, dini tahrif ediyorlar, dinde aslı esas olmayan şeyleri şey yapıyorlar.

Şimdi orası öyle de Hacı Bektâş-ı Velî bile ne diyor, yâni içkici tanınan bir şahıs bile ne diyor?

Yâni, “İçki içinde olduktan sonra şişenin, on yıl yıkasan temizlenmez.” diyor.

Kâfir de kafirlik içinde olduğu zaman yirmi yıl, otuz yıl, elli yıl, yüz yıl yıkansa temiz olmaz. Kalbi pis, gönlü pis, imanı pis, aklı pis... Allah'ın varlığını anlayamamış. Rabbimiz sevmiyor. Rabbimiz pis demiş. Biz de sevmiyoruz.

İmana gelince bağrımıza basarız. Hangi milletten olursa olsun, ne olursa olsun imana geldi mi, kelime-i şehâdet getirdi mi bizim imanımıza girdi mi kardeşimizdir. Müslümanlar kardeşidir.

Onun için müslüman kendisine nefsim habis oldu demesin, kasvet bağladı kalbime desin. Kendisine hakaret etmesin, çünkü kendisi iyidir demek istiyor Peygamber Efendimiz.

Bizler de bütün kardeşlerimize bu gözle bakalım! Madem bu hadis-i şerîf geldi dersimizin sonunda, bütün kardeşlerimize bu gözle bakalım! Esas itibariyle mayası temizdir, Peygamber Efendimiz onlara pis denmesine râzı olmuyor. Mü'minlerdir, madem ki müslümandır, o halde kalbi temizdir, kusurları düzelir. Biz de onlara yumuşaklıkla muamele edelim, doğruları anlatalım, gerçekleri anlatalım, insanlara İslâm'ı yeniden öğretelim. Peygamber Efendimiz'in sünnetini bu asırda biz ihyâ edelim. Şehid sevaplarını biz alalım...

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi din-i mübîn-i İslâm'a en güzel tarzda hizmet edenlerden eylesin... Dedelerimizin cepheden cepheye koşup canlarını, mallarını, varlıklarını, emeklerini İslâm için harcadıkları gibi, bize de İslâm'a hizmet aşkı şevki versin Rabbimiz Teâlâ... Bizim elimizden çok hayırlar hâsıl olsun, müslümanlık gelişsin, beldelerimiz emniyet, âsûdelik, huzur, saadet içinde nice nice asırlar pâydâr olsun, diğer milletlere önder olsun, numûne olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri beldelerimizi düşmanlara çığnetmesin... Pis, yanlış ideolojilere istilâ ettirmesin...

Fâtiha-i Şerîfe mea'l-besmele!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

23. 08. 1987 - İskenderpaşa

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

